

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดสุรินทร์

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวรัศมี ทองบุตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มงคล คอนขวา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ถัดดา ศิลาน้อย)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 267 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และ t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-40 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน วิชาสังคมศึกษาตั้งแต่ 1-5 ปี ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาดังนี้

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อและศาสนา มีการนำมาใช้ในระดับมาก

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดสุรินทร์

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวรัศมี ทองบุตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มงคล คอนขวา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ถัดดา ศิลาน้อย)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 267 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และ t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-40 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน วิชาสังคมศึกษาตั้งแต่ 1-5 ปี ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาดังนี้

1. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อและศาสนา มีการนำมาใช้ในระดับมาก

1.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรม และโบราณคดี ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านนันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และวิทยาการ มีการนำมาใช้ในระดับปานกลาง

2. ลักษณะการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา มีลักษณะการนำมาใช้ในระดับปานกลาง

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา มีประโยชน์ในระดับมาก

4. ปัญหาและอุปสรรคในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา มีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง

5. การเปรียบเทียบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน พบว่า ประเภทของภูมิปัญญาที่นำมาใช้คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อและศาสนา ด้านศิลปกรรมและโบราณคดี มีการนำมาใช้ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวิทยาการ มีการนำมาใช้แตกต่างกัน ส่วนลักษณะการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ พบว่า มีลักษณะและประโยชน์ที่ได้รับจากการนำมาใช้แตกต่างกัน ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้นั้น ครูผู้สอนมีปัญหาและอุปสรรคในการนำมาใช้ไม่แตกต่างกัน

6. การเปรียบเทียบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของครูผู้สอนที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อและศาสนา ด้านศิลปกรรมและโบราณคดี ด้านนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่และวิทยาการ มีการนำมาใช้ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรมมีการนำมาใช้แตกต่างกัน ลักษณะการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ มีลักษณะการนำมาใช้ไม่แตกต่างกัน ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำมาใช้ พบว่า ได้รับประโยชน์จากการนำมาใช้แตกต่างกัน และปัญหาและอุปสรรคในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05